

snažna, gre hitro izpod rok, in trpi, ako je poreselj iz dobre slame in prav trdno napravljen — tudi do tretjega leta.

Tretje delo, katero je treba še pri mladem sadnem drevju v obče se pred nastopom zime izvršiti, je pa to, da se napravi okolo njega takozvane drevesne šipe. Šipe imenujemo prekopanje zemlje okolo debel, kakih 60 do 100 cm na široko in vsaj 15 cm na globoko. To delo je kaj koristno zato, ker se žnjim jako dosti mrčesov, kateri v zemlji prezimujejo, vniči, in potem pa tudi zato, ker se okolo debel trava vniči, zemlja sama pa vsled zimskega mraza jako zboljša.

Četrto delo, katero je znabiti tudi potrebno pred zimo se okolo debel mladega sadnega drevja izvršiti, je pa gnojitev. Gnojitev je potrebna, kakor hitro se zapazi, da drevje le slabotno raste, da le kaj majhne, to je, kratke mladike napravlja. Ako napravljajo se dolge in močne mladike, je gnojitev nepotrebna, in tudi, če drevje ne rodi, kajti resnica je, da dokler kako drevo prav močno rašče razodeva, navadno roditi noče.

V namen rodovitosti mora vsako drevo nekoliko v rašči lesa opešati, ostareti mora drevo nekoliko, bi se lahko reklo. Ako je pa gnojitev potrebna, izvrši se pa najpriporočljivejše takole, da se drevesno šipo se pradž zimo ali pa tudi zgodaj na spomlad prav dobro z gnojico polije, kateri se pepela ali pa kajnitve primeša. Že staremu sadnemu drevju, seveda ni treba debel pred poškodbo po zajeh zavarovati. Tudi mu ni treba debel povezovati, pač pa se mu vstreže jako z napravo drevesnih šip, in osobito pa z gnojitvijo. Zagotovi naj se posebno vse tisto sadno drevje, katero razodeva že prav slabotno raščo, že celo, ako je letos v obilni meri rodilo.

g. Važna iznajdba za vinogradnike. Neki hrvaški ekonom je vnašel kolce za vinske trte iz betona. Prednost betonskih kolcev pred lesenimi je očitna. Betonski kolce se ne zlomi, ker je beton ovit okolo železne žice in trd kakor kamen. Lesene kolce treba vsako leto nanovo ostriti in zamenjati. Tudi kradejo jih radi za gorivo, dočim z betonskim kolcem pravzaprav tat ne ve kaj početi. Lesene kolce je treba pri menjavi vsako leto izrjaviti iz zemlje, pri čemer se poškodujejo trtne korenine. Na kolcu, ki je vtaknjen v zemljo in gnije, se nastani trti škodljivi mrčes, ki ondi tudi prezimi, dočim tega ni na betonskem kolcu, ki ne gnije. Tudi je beton sam sovražnik mrčesa. Betonski kolce je tudi zato velikega narodnogospodarskega pomena, ker ne bo treba več oškodovati mladih dreves, da se napravijo leseni kolci. V Zagrebu se otvori v kratkem tovarna za betonske kolce.

g. Čebelnih panjev šteje Štajerska dežela 207.000 in stoji s tem številom na tretjem mestu v monarhiji.

g. Orehovo drevje se presaja v jeseni ali spomladi, ko drevje ni muzevno. Pri presaditvi se debelo nič ne prikrajša, pač pa glavna korenina za polovico in stranske za tretjino.

g. Želod je za odrasle prašiče prav dobra krma, ki se sme v omejeni množini pokladati. Za konje in govedo, posebno pa za teleta, pa želod ni primerna krma.

g. Sadni mošt za domačo porabo se prav dobro zboljša, če se pusti, da kipi na dobrih vinskih tropinah, kar je pa le tamkaj mogoče, kjer so vinske pokrajine blizu. Sadni mošt se naredi močnejši, če se mu dodane pri stiskanju na hektoliter 2 do 4 kg sladkorja, ki se vsled kipenja izpremeni v alkohol. Pozneje se sadni mošt naredi z dodatkom spirita močnejši, ki se ga vzame 2 do 3 litre na hektoliter. Primes kaknega močnega in cenega vina, n. pr. črnega dalmatinskega, naredi sadni mošt okusnejši, mu da priljubljenejšo barvo in ga naredi deloma močnejšega.

g. Iz ljutomerskih vinogradov. Zakaj je moštu nizka cena in zakaj ga vkljub dobremu moštu in pa mali množini mali posestniki ne morejo prodati? 1. En vzrok je siromaštvo, beda. Posestniki so zadolženi in ponujajo od kadi blago, da prej dobijo denar in ker se bojijo, da jim blago ne zaostane. Kajti znano je, da kupci prašajo po moštu ob času branja; potem pa ne več do pretoka. 2. Drugi vzrok pa je hudobija, katere pa so krivi prekupeci v bližnjih trgih in mestih. Ti prekupeci ob času branja dobijo mošt po tako nizki ceni, da je sramota, in potem, ko kupci prihajajo k njim, jim ti prekupeci pravijo, da ni več nič mošta, če tuji ga je še dovolj, in to še bolj pristeno, kakor ga imajo ti prekupeci. Tako na primer je še zdaj na Kogu in sploh v župniji Sv. Bolfenk do 100 hektolitrov najboljšega ljutomerskega mošta, pa pravi kupci ne zvejo zanj. Dobil bi se liter po 60 vin. in višje. Ima po 20 stopinj. Kdor želi mošt, naj se obrne na župnika ali na župnijski urad Sv. Bolfenk pri Središču. Pošta Sv. Bolfenk pri Središču.

g. Veterinarski svet je pri kmetijskem ministru zboroval 14. t. m. in sprejel na podlagi obširne razprave odokazanem vtihotapljanju srbskih volov sledeče sklepe: Vlada se nujno pozivlja: 1. natančno zasledovati izvir tega vtihotapljanja in vse naredbe nemudoma izvršiti, da se v bodoče zabrani to vtihotapljanje govede, katero je toliko večje nevarnosti, ker bi po njem se zamogle tudi v našo državo zanesti kužne bolezni. 2. Če bo dognano, da se je potom Bosne to vtihotapljanje pustilo vršiti, potem naj se odredi, da se tudi bosenski govedi prepove vohod v našo državo. 3. Vlado za Bosno in Hercegovino je

prisiliti, da odredi ob meji srbski sestavo katastra vseh živali, govede in prašičev, da bo vsaka žival zapisana in z uradnim vžganim pečatom zaznamovana, to pa v omogočanje razglednosti, da zamorejo le tako vpisane in zaznamovane živali iz Bosne prestopiti mejo v našo državo. 4. Bosansko vlado je naprositi, da izvrši natančno štetje vseh živali v deželah Bosni in Hercegovini. Bosansko vlado je pripraviti do tega, da dovoli naši vladi nastaviti državna naša veterinarska nadzornika v Sarajevu in Mostaru, ki bodeta imela pravico po vsej deželi bosanski svobodno in neovirano nadzorovati ondotno veterinarne uradovanje. 5. Ces. deželne vlade vseh kronovin, oziroma dežel, naj kmetijsko ministru poveri z natančnimi poizvedbami, koliko govede, konj, ovac in prašičev prihaja na leto v naše dežele na prodaj. Poslanec Povše stavlja je vprašanje do zastopnika bosanske vlade iz skupnega finančnega ministru, ki se je te seje udeležil, kako je urejena v Bosni veterinarska služba, ali se zamore naša vlada zanesti na te organe, in če je teh dovolj namesčenih, da zamorejo nadzorovati mejo proti Srbiji in Turčiji, to pa, kar je po živinskih trgovih dognano, da prihaja v Bosno govedo ne le iz Srbije, ampak tudi iz Turčije, kjer je pravo ognjišče različnih živinskih kužnih bolezni, celo goveje kuge.

Na pojasnilo, dobljeno od delegata bosanske vlade, je apeliral na kmetijsko ministru, da naj strogo skrbi za to, da bo o uradovanju bosanske veterinarske oblasti obveščeno.

Tudi se je razpravljalo o odredbah kmetijskega ministru zaradi zabranitve prašičje kuge, katero zanašajo iz Rusije v Galicijo vtihotapljeni prašiči. Veterinarski svet je te odredbe ministru odobral in poslanec Povše še posebno priporočal, da skrbi ministru prav vestno, da se tudi iz Ogrske strogo nadzoruje od tam v naše dežele prihajajoče prašiče, ker je prav ta panoga naše živinoreje posebno za našega malega kmetovalca naravnost vitalnega gospodarskega pomena, zato treba vestno paziti na to, da se naši prašiči obvarujejo okuženja, ker le tako je zagotovljen uspeh našim prašičorejcem.

Za nadaljno točko dnevnega reda, kako omejiti trgovino s konji, kakoršno poročilo cigani vrše, s tem

pa večkrat zanesejo konjske kužne bolezni, je načelnik odbora bil naprošen, za to dobiti referenta, ki bo v prihodnji seji o tem poročal in stavljal svoje nasvete.

Najnovejše novice.

Cesar je včerajšno noč dobro prebil. Popoldne se je zopet sprehajal na hodniku, kar je jako dobro na njega uplivalo. Cesar bi že rad šel ven na sprehod, pa mu zdravniki ne pustijo.

Državni zbor. Zbornica je v seji 22. t. m. obravnavala in sprejela nujni predlog radi podržavljenju premogokopov. Posl. dr. Benkovič je podoben predlog stavljal že v juniju. Vlada se je pozvala od zbornice, da takoj prične pogajanja z lastniki premogokopov na Češkem radi odkupa in poročila državnemu zboru.

Drž. posl. dr. Benkovič je v prvih sejah drž. zbora vložil interpelacije: 1. Na justičnega ministra radi sodnih imenovanj na Sp. Štajerskem in Koroškem (obširno utemeljeno); 2. skupno s posl. Pišekom na trgovskega ministra radi jezikovnih in personalnih razmer v področju poštne in brzojavne direkcije v Gradcu, posebno v Brežicah; 3. na železniškega ministra radi zapostavljanja slovenščine na progi Celovec—Trst; 4. na ministrskega predsednika radi nameravane reforme uprave in osnovanja okrožnih oblastij; 5. na finančnega ministra radi zapostavljanja slovenščine pri davčnem uradu v Brežicah in drugod.

V včerajšnji seji dne 23. še vedno ni prišla na vrsto nagodba. Razpravlja se o nujnih predlogih, katere se vedno na novo vlaga. Vodja nemških kršč. soc. Lueger je zato pozval naj se opustijo nujni predlogi, da začne zbornica obravnavati o tako važni nagodbi.

V jugosl. klubu, kjer sedeta tudi Hribar, Ježovnik in Roblek ter uskok Ploj, je nastal hud razpor. Vsak poslanec vleče na svojo stran. Vsled nerodne politike in neednosti je zgubil klub ves upliv.

Listnica uredništva.

C. M.: Prihodnjič! — St. Pavel pri prebodu: Na oklic Vašega župana odgovorimo prihodnjič! — G. Mulec v Gradcu: To je reklama in take stvari sprejemamo samo med inserati. — Negova: Bomo porabili! — Vurberk: V četrtek zjutraj nisimo mogli več sprejeti. Oprostite!

Loterijske številke.

Dne 19. oktobra 1907.

Dunaj	32	89	81	53	52
Gradec	90	19	67	20	21

Tržne cene

v Mariboru od 19. oktobra 1907.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		23	—	—	—
rž		20	50	—	—
ječmen		18	—	—	—
oves		18	—	—	—
koruza		17	50	—	—
proso		16	—	—	—
ajda		18	—	—	—
seno		7	50	—	—
slama		6	—	—	—
fižola	1 kg	—	24	—	—
grah		—	52	—	—
leča		—	80	—	—
krompir		—	6	—	—
sir		—	36	—	—
surovo maslo		2	50	—	—
maslo		1	76	—	—
špeh, sveč		1	60	—	—
zelje, kislo		—	32	—	—
repa, kisla		—	—	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
kisla		—	84	—	—
zelje	100 glav	7	—	—	—
jajce	1 kom.	—	8	—	—

Ob prebridki izgubi, povodom smrti prebлага očeta, oz. moža in tasta g.

Antona Kosmelj,

sprejeli smo toliko dokazov sočaljstva in ljubezni, da si štejemo v dolžnost, tem potom izročiti vsem najsrčnejšo zahvalo. — V prvi vrsti pred. gg. duhovnikom, ki so pokojnika v težki bolezni obiskovali in ga pripravljali za zadnjo uro. Posebej še pred. g. župniku Zdojšku za ganljivi nagrobni govor. Nadalje vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem in vsem, ki so pokojnika spremljali k zadnjemu počitku. Vsem skupaj stotero Bog plati. **Zaljubljeni rodbina Kosmelj.**

Prisiljna prodaja.

V ponedeljek, dne 28. oktobra 1907, ob 10. uri predpoldne se vrši pri hiši Jožef-a Mavrin-a v Radomerju št. 71 prisiljna prodaja ene krave in ene plemerske svinje. Kupnina se mora takoj položiti ter živina takoj odgnati. 717 (2—1)

Razglas.

Za polletni tečaj, ki se začne dne 2. januarja 1908 na deželni podkovski šoli v Gradcu, se bode podelilo na revne in uboge kovače **deset deželnih ustanov** po 100 K s prostim stanovanjem (kolikor bo dopuščal prostor v zavodu), nadalje ustanove nekaterih okrajnih zastopov tudi po 100 K.

Pogoji so: starost najmanj 18 let, zdrav in telesno močan, domovinska pravica na Štajerskem, dobra ljudskošolska izobrazba in najmanj dveletno bavljenje s podkovanjem.

Razven tega se mora vsak prošnik z rezervom zavežati, da bo po dovršenem pouku najmanj tri leta izvrševal svoj obrt kot mojster ali pomočnik na Štajerskem, oz. v okraju, v katerem je dobil ustanovo.

Prošnje se naj pošljejo na ravnateljstvo deželne podkovske šole v Gradcu z reverzom (zaveznim pismom), krstnim listom, domovnico, izučnim spričevalom, z zdravstvenim in šolskim spričevalom, potem delavsko knjižico, spričevalom o gmotnih razmerah in o nravnosti,

do 20. novembra 1907.

Kovači, ki ne prosijo za ustanovo in bi se radi udeležili tečaja, naj se oglašijo v teku prvih treh dnij v začetku tečaja pri vodju. Seboj naj prinesejo dokazilo dovršene starosti 18 let, da so delali dve leti kot pomagali in dobro dovršili ljudsko solo, potem izučno spričevalo ter delavsko knjižico.

Gradec, dne 7. okt. 1907.

Od deželne odbora štajerskega.

Zahtevajte

zastonj, da se Vam pošlje ilustrirani cenoik z nad 1000 slikami.

St. 365. Srebrna damska remontoar ura zld. 3'50

St. 332. Srebrna remontoar ura za gospod. 3'50

St. 337. Srebrna anker ura, 15 kamenov, gld. 5. dvojni pokrov gld. 6'50

St. 341. Srebrna anker ura, dvojni pokrov, 15 kamenov, zelo močna gld. 7-9'50

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni svoji nazaj.

Anton Kiffmann,

Slika 1 pol nar. velikosti. največja zaloga ur srebrnine in zlatoga blaga. Eksport v vse dežele.

Maribor M. S. Štajersko.